

ΕΠΑΡΧΙΑΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΕΝΑΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

QΤΙ είχε γίνη ὁ παράλιος δρόμος. "Ισιος, πλατύς, στρωμένος μὲ κοκκινέων και στολισμένος ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη μὲ δύο λευκότατα πεζοδρόμια, ὁ καινουργιὸς δρόμος ἡταν ἡ γαρὰ καὶ τὸ καμάρι τῶν ἀγαθῶν ἐπαρχιωτῶν. Ἐδῶ εἶχαν μετατεθῆ καὶ ὁ μικρὸς καθημερινὸς καὶ ὁ μεγάλος κυριακάτικος περίπατος. Καὶ ἀν ἐκκρίσουν μισῆ ὥρα σὲ κανένα τραπεζάκι καφενείου, κοντὰ στὴ θάλασσα, θὺ ἔβλεπες νὰ περάσῃ ἐμπρός σου ὅ, τι είχε νὰ δεῖξῃ ἡ νὰ κρύψῃ ἡ κοινωνικὴ ἑκείνη μικρογραφία: πλοῦτον ἀνεπίδεικτον ἡ φτώχειαν ἐπιδεικτικήν, — εὔμορφιὰν ταπεινούλαν ἡ καὶ αὐθιδη ἀσχημάδαν.

'Απὸ τὸν κόσμον τοῦ περιπάτου, θὰ ἔξεγώριζες μιὰ συντροφιά, που δὲν ἡμποροῦσε παρὰ νὰ σου κάμη, ἐντύπωσιν. Ἡταν τακτικὴ καὶ πάντα ἡ ἴδια, κάθε Κυριακὴ καὶ κάθε γιορτή, (ποτὲ δύμως καθημερινή). "Επειτα καὶ ὁ τρόπος της ἡταν κάπως ἴδιόρυθμος. Πρῶτον ἐπεριπατοῦσε πολὺ γρήγορα ὥστε εἰς τὸ διάστημα τῆς μισῆς ὥρας, θὺ τὴν ἔβλεπες νὰ περάσῃ δυό-τρεῖς φορές. "Επειτα δὲν ἐπεριπατοῦσεν ἵσια ἀλλὰ πότε δεξιᾷ, πότε ἀριστερᾶ, πότε στὴ μέση, πότε στὴν ἄκρη, μὲ τόσῳ συχνὲς λοξοδρομίες, που ὁ περίπατός της ἑκεῖνος ἐκαταντοῦσε πειά ἔνα παράδαρμα ἀνήσυχον καὶ βασανισμένον. 'Ενόμιζες πῶς κάποιον εἶχαν γάστη καὶ διαρκῶς τὸν ἐγύρευαν. Καὶ ὅλω ἐκύτταζαν, ἐκύτταζαν. "Οχι τρεῖς ἀνθρώποι, ἀλλὰ τρία ζευγάρια μάτια ἐτριγύριζαν ἀνάμεσα εἰς τὸ πλῆθος...

Τὴν συντροφιὰν αὐτὴν ἐσγημάτιζαν δύο παιδιά μ' ἔνα νέον στὴ μέση. 'Ο νέος ἔως είκοσι πέντε χρόνων, γλωμὸς καὶ ἀδύνατος μὲ μαῦρα γενάκια, μὲ ὕφος καλοῦ γριστιανοῦ καὶ μ' ἐνδυμασίαν ὑπηρέτου καλοσιγυρισμένου. Τὰ παιδιά ἀπὸ δεκατεσσάρων ἔως δεκαπέντε χρόνων, πλουσιόπαιδα μ' ἔξωτεσικὸν πολὺ περιποιημένον. Τὸ μεγαλήτερο ἡταν ύψηλὸ καὶ ἰσχνό, ἀλύγιστο καὶ ἀ-

~~~~~

σχῆμα, μὲν μιὰ μύτη μεγάλη, μὲν μάτια ἄφωτα, περικομμένα, καὶ μὲ τὸ πρόσωπο σπαρμένο ἀπὸ σπιθούλια. Τὸ μικρότερο ἦταν μᾶλλον εὔμορφό παιδί, πειὸ κοντό, ἀλλὰ πολὺ πειὸ παχύ, μ' ἐνα λαιμὸ κάτασπρο σὰν γυναικεῖο καὶ μὲ δυὸ μαῦρα μάτια πονηρὰ καὶ ὀλάνοικτα. Ἀκουμβοῦσε μὲ νωγέλειαν γάτας εἰς τὸ πλευρὸν τοῦ ὑπηρέτου, μὲ τὸ χέρι περασμένο στὸ δικό του, ἐνῷ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος δ ἀδελφός του ἐστέκετο εἰς ἀπόστασιν καὶ ἔκρατοῦσε τὸν ὑπηρέτην ψυχρῶς ἀπὸ τὸ μανίκι. Ἀλλὰ καὶ οἱ δύο, μ' ὅλην τὴν διαφορὰν τῆς προσκολλήσεως, τὸν ἔκρατοῦσαν ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἔκει καλά, καὶ τὸν ἐτραβοῦσαν, καὶ τὸν ἔσερναν, καὶ τὸν δῆγοῦσαν.

Εἶχαν μαζί του ὅλον τὸ θάρρος μικρῶν χυρίων, καὶ ὅλην τὴν οἰκειότητα μικρῶν ἀδελφῶν. Χρόνια εἶχεν εἰς τὸ σπίτι των ὁ νέος ἔκεινος. Τὰ παιδιὰ ἐγεννήθηκαν σχεδὸν εἰς τὰ χέρια του. Αὐτὸς τὰ ἐπωτίσθηγαλε περίπατο. "Αμα ἐμεγάλωσαν λιγάκι, τὸν ἔδερναν ἀλλὰ τὰ ἔδερνε κ' ἔκεινος. "Αγάπη δικαίως καὶ ἐμπιστοσύνη μεταξύ τους ὅση θέλησ. "Ηταν ὁ πρῶτος τους φίλος· ἄλλον ἀπὸ τὸν Ἀλκιβιάδη τους δὲν ἐγνώριζαν. Εἰς τὴν ἐπαρχίαν γίνονται συχνὰ τέτοια θαύματα, κ' ἔνα τέτοιο θαῦμα ἦταν ἡ σχέσις τῶν παιδιῶν αὐτῶν μὲ τὸν ὑπηρέτην.

"Ο Ἀλκιβιάδης, ξενάκι εἰς τὸν τόπον ἔκεινον, εἶχεν ἔλθη ἀπὸ τὸν ἀπέναντι Μωρηῆν, ὅταν δὲν εἶγε ἀκόμη δώδεκα χρόνια. Ἀμέσως τὸν ἐπῆρεν ὁ πατέρας τῶν παιδιῶν γιὰ τὴ σαράγι α του. Ἀλλὰ ἐπειδὴ τὸ κατάστημα ἦταν ἀποκάτω ἀπὸ τὸ σπίτι, ὁ Ἀλκιβιάδης ἦταν καὶ εἰς τὸ σπίτι. "Ολα τὰ ἔκαμνε, ἀκόμη καὶ τὴν χουζίνα, ὅταν ἔφευγε ἡ ὑπηρέτρια. Δὲν ἦταν, βλέπετε, μονάχα παιδαγωγός. Τόρα τὰ παιδιὰ εἶχαν δασκάλους καὶ δασκάλες. "Ο Ἀλκιβιάδης τὰ ἐσυνόδευε μόνον εἰς τὸν δρόμον καὶ τὰ ἔγγαζε περίπατο. Γιατὶ μὲ ποιὸν νὰ βγοῦν; Μὲ τὴ μητέρα τους; Αὐτὴ δὲν ἔγγαινε ποτέ· δὲν ἦταν γυναικα τοῦ κόσμου, δὲν εἶχε λάθη τὴν ἀνατροφή, ποῦ ἐλάμβαναν τόρα τὰ παιδιά της. Μὲ τὸν πατέρα τους; "Αλλ' αὐτὸς ἐπροτιμοῦσε νὰ πηγαίνῃ τὴν Κυριακὴν εἰς τὸ καφενεδάκι τῶν ἐμπόρων καὶ νὰ συζητῇ μὲ τοὺς συναδέλφους του γιὰ τὴν τιμὴ τῶν σταριῶν, καὶ νὰ κανονίζῃ τὰς ἐργασίας τῆς ἔβδομάδος.

Γι' αὐτὸ τὰ παιδιὰ ἐφαίνοντο πάντα, — καὶ εἰδαμεν εἰς τὶ εἰδους σύμπλεγμα, — μὲ τὸν Ἀλκιβιάδην. Τόρα θά σας παρακαλέσω νὰ τα παρακολουθήσωμεν ὀλίγον εἰς τὸν χυριακάτικον αὐτὸν περίπατον, καὶ νὰ κατασκοπεύσωμεν τὰ κινήματά των, καὶ νάκούσωμεν τὴν συνομιλίαν των. Ξεύρετε, εἰς τὴν ἐπαρχίαν κάμνουν καὶ λέγουν πάντα τὰ ίδια. "Ωστε, ἂν ιδοῦμεν τί ἔκαμναν καὶ τί εἶπαν

σήμερα τὰ παιδιά, ξεύρουμεν πειὰ τί λέγουν καὶ τί κάμνουν κάθε Κυριακή.

— Ψυχή μου ρούγχ ! ἔλεγεν * * 'Ανδρέας μὲ μίαν φωνὴν βγαλμένην ἀπὸ τὴν μεγάλην ἐκείνην μύτην. Ψυχή μου στράτα μαρίνα !.. Δρόμος ἵσιος, πού τονε βλέπεις καὶ χαιρεσαι ! "Οχι σὰν ἐκείνη τὴν Πλατεῖα Ρούγα, ποῦ εἶνε ὅλο στρηφογυρίσματα !

Καὶ ἔγραψεν εἰς τὸν ἀέρα μὲ τὸ γέρι του ἔνα ζ' ζ' ἄγ, διὰ νὰ δειξῃ τὸ σκολίὸν τοῦ ἄλλου δρόμου, τοῦ πυληροῦ.

— Καὶ τὰ Ψηλώματα τὸ ἴδιο ἦτανε ! ἐπρόσθεσε ζωηρὸς ὁ μικρὸς Νιόνιος. "Ολο γυρίζει ὁ δρόμος, καὶ δὲ βλέπεις μπροστά σου οὔτε ἐκατὸ βήματα.

— "Εχει κι' αὐτὸ τὴ χάρι του ! εἶπεν ὁ 'Αλκιθιάδης, ως νὰ ἐπιθυμοῦσεν ἀκόμη τὸν ώραῖον ἐκεῖνον ἔξοχικὸν ἀνήφορον, μὲ δλες του τες ἴδιοτροπίες

— Δὲ βαρύέσαι ! ἀπεκρίθη ὁ Νιόνιος. 'Εμένα μάρεσει νὰ βλέπω κοπέλλες σσω φθάνει τὸ μάτι μου . . . Μάρεσει νὰ ξανοίγω τὴν κοπέλλα ἀπὸ μακρύα, καὶ νὰ πέρνω τὰ μέτρα μου γιὰ νάν τη φέρνω φάτσα. . 'Ετούτος, Ψυχή μου, εἶνε δρόμος γιὰ ἐργολαβία ! Μὲ μία ματιὰ βλέπεις τὶ γίνεται ἀπὸ τὴ μίαν ἄκρη τοῦ περίπατου ἵσια μὲ τὴν ἄλλη.

— Κάτι βλέπω ! εἶπεν ἄξαφνα ὁ 'Ανδρέας.

— Ποῦ, μωρέ;

— Νὰ ἔκει πέρα, στὸ φανάρι τοῦ Τσόλα... Ξανοίγω ἔνα ζευγάς ἀντζες, ποῦ εἶνε γιὰ βουρλισίες...

— "Ας τονε, δὲν εἶνε τίποτα, εἶπεν ὁ 'Αλκιθιάδης. Τοῦ φαίνεται.

— 'Ο Νιόνιος ἔβγαλε ἔνα ζευγάρι γυαλιὰ καὶ τὰ ἐπλησίασε μὲ νευρικὴ γρηγοράδα στὰ μάτια του. "Ηταν μύωψ, ἀλλὰ κρυφὰ ἀπὸ τὸν πατέρα του.

— Μπᾶ ξαφνικὸ νὰ σοῦρθη, στραβέλακα ! ἐφώ·αξε. Εἶνε ἔνας φουστανέλας μὲ κόκκινες κάλτσες, μωρέ !

— 'Ο παιδιαγάγὸς ἔγέλασε ἀλλὰ ὁ Νιόνιος μᾶλλον ἐθύμωσεν.

— "Ελα, ἔλα ! εἶπε σὲ λίγο· δεξιᾶ... ἀπὸ δῶ... ἀπὸ δῶ..." Ερχεται ἡ Μαρίνα... Ψυχή μου κυρά !

Ο Νιόνιος ἐτραβοῦσε καὶ ἡ συντροφιὰ ὅλη ἐλοξοδρόμησε. Καὶ δταν ἐπῆρε πάλι τὴν εὐθεῖαν, εύρεθηκεν ἵσια ἀντικρὺ σὲ μιὰ κόρη, ποῦ ἥργετο καμαρωτὴ μὲ τὴ μητέρα της.

Ξανθὴ καὶ γεμάτη, εἰς τὴν πρώτην ζουμερὴν νεότητα. 'Εφοροῦσε κοντό, παιδικὸ φουστανάκι, ποῦ ἄφινεν ἔξω δυὸ γάμπες θαυμάσιες. 'Αλλὰ ὅλον τὸν ὑέρα τῆς τον ἔδιδε τὸ στῆθος, φουσκωμένα καὶ ύπερήφανο.

— Χώ, χώ, χώ, χώ! ἔκαμεν ὁ Νιόνιος.

Καὶ οἱ τρεῖς εἰχαν καρφωμένα τὰ μάτια των ἐπάνω της. Ἐκείνη ἔρριψεν ἔνα βλέμμα γρήγορο, ἀδιάφορο, καὶ ἐπροχώρησε. Καὶ οἱ τρεῖς ἐγύρισαν τὰ κεφάλια καὶ τὴν παρηκολούθησαν ἀκόμη ὄλιγον ἀπὸ πίσω.

— Νταρντάνα! εἶπεν ὁ Ἀλκιβιάδης.

— Εἶνε ἡ ὡμυωρφήτερη κοπέλη τῆς χώρας! ἐκήρυξεν ὁ Νιόνιος.

— "Ωμοσφη, δέν σου λέω, εἶπεν ἡ μύτη τοῦ Ἀνδρέα. "Εγὼ δύμως δὲ δίνω τὴν μάννα της, νά της πάρω οὔλες Αὐτὴ εἶνε κ' ἀν εἴνε νταρντάνα! Νὰ κυρφῆς, μωρὲ μάτια μου ἐκεῖ-μέστα, μπορεῖ νά σε γυρεύουνε τ' ἀποσπάσματα ἔνα μῆνα καὶ νὰ μή σ' εύρισκουνε!"

'Ο παιδαγωγὸς ἐγέλασε μὲ τὴν εὐφυίαν τοῦ μαθητοῦ του. 'Ο μικρότερος δύμως διεμαρτυρήθη:

— "Α μπᾶ - μπᾶ - μπᾶ! "Ο, τι ἄλλο θέλεις, μὰ γρηγὸς ἐμένα δέν μ' ἀρέσουνε. Οὔτε τὰ μικρά, τὰ νιαΐδια, μὰ οὔτε ἡ γρηγός.

— "Οχι δά, εἶπεν ὁ Ἀλκιβιάδης. "Ενας λόγος λέγει: ἡ παληὰ κόττα ἔχει τὸ ζουμέ.

— Πῶς; πῶς; πῶς: ἐρώτησαν μαζὶ καὶ τὰ δύο παιδιά. Καὶ ὁ παιδαγωγὸς ἐπανέλαβε τὴν παροιμίαν, πού την ἤκουαν πρώτην φοράν, διὰ νὰ μή την ξεγάσουν ἐπὶ ζωῆς.

— Βάρδα, ἡ Κατινούλα! εἶπεν ὑστερα ὁ Νιόνιος.

— Ποῦ εἶνε; ἥρωτησεν ὁ Ἀλκιβιάδης. Ἐκεῖ - κάτω στὴ Σκάλα;.. Μπράθο, Νιόνιο! Μωρὲ σὺ εἶσαι ἀστρίτης!

Μέσα στὸ πλήθος, μακριά, ἐξεγώριζες ἔνα τριανταφυλλὶ φόρεμα, γλυκύτατον, δροσερώτατον. Ἡταν ἡ Κατινούλα πραγματικῶς, καλλονὴ εἴκοσι χρόνων, φημισμένη εἰς δῆμην τὴν χώραν. Τὸ καθαρομελάχρινον ἐκεῖνο προσωπάκι, ἀνάμεσα εἰς τὴν τοῦφες τῶν μαύρων σγουρῶν, μὲ μιὰν ἐλήτσα εἰς τὸ ἀριστερὸν μάγουλον, ἐγεννοῦσε τὸν πόθο σὲ μικρούς καὶ σὲ μεγάλους.

Καθὼς ἐλοξιδρομοῦσε πάλι ἡ συντροφιά, γιὰ νά τη φέρῃ φάτσα, ὁ Ἀλκιβιάδης ἔξαφνα ἀνεκάλυψε μιὰν ἄλλη, καθισμένην μὲ τὴν παρέα της, εἰς ἔνα τραπεζάκι τοῦ ἀντικρυνοῦ πεζοδρομίου.

— Ελάτε πρῶτα ἀπὸ δῶ νὰ ἴδοῦμε μιὰ στιγμὴ καὶ τοῦτο τὸ κομιάτι, εἶπε καὶ ἐτράβηξε πρὸς τὰ ἐκεῖ τὰ παιδιά.

Ἡταν ἀγνωστη κόρη ὀλωδίσλου, μὲ κυριακάτικο φόρεμα κτυπητὸ καὶ ἀκομψό, χωρὶς τρόπους, χωρὶς σίκ. Εἶχεν δύμως ἔνα πρόσωπο φεγγάρι, κατακόκκινο ποῦ ἔσταζεν αἷμα. Αὐτὸ ἀρεσε τοῦ μωραΐτη; Ἡταν τοῦ γούστου του.

Αλλὰ τὰ παιδιά δὲν ἡμποροῦσαν νὰ τὸ καταλάβουν. Εἶχαν

πλησιάση τὸ τραπεζάκι, καὶ ἀκόμη δὲν ἔξευραν ποιὰν ἥθελε νά τους δεῖξῃ.

— Ποῦ εἶναι μωρέ ; ἡσώτησεν ἡ μύτη τοῦ Ἀνδρέα, ἐν ὃ ὁ Νιόνιος ἔβαζε τὰ γυαλιά του.

— Αχόμη δὲν την εἰδατε ; ἐψιθύρισεν ὁ Ἀλκιβιάδης. Νά, νά, ἔδω... μὲ τὰ κόκκινα... Φῶς μονάχο !

— Ἐτούτη ἔδω ;

— Ναι. Εἰδεις πρᾶμα ;

— "Αυτες στὸ διάβολο, κακογρονονάγης ἔστι καὶ δαύτη ! ἐφώναξεν ὁ Νιόνιος ἀποστρέφων τὸ πρόσωπον.

— Χαρά στὸ πρᾶμα ! εἶπεν ὁ Ἀνδρέας αὐτηνῆς, μάτια μου, μανάχα τὸ φέσι τῆς λείπει ! Ἀγκαλὰ μωραίτης... μπορεῖς νά-γης γοῦστο ποτέ ; ἐπρόσθεσε μὲ σὸην τὴν περιφρόνησιν τοῦ Ἐπτα-νησίου.

— Καλὲ αὐτὴ δέ σας ἀρέσει ; Καλὲ αὐτὴ εἶναι Νεραϊδᾶ !

— Πᾶμε ! πᾶμε !.. "Ας τη τὴν κοπέλα, νάν τη βλέπουν οι γαστρηδεις !

Καὶ ἐγύρισαν τὰ παιδιά, βιαζόμενα νὰ συναντήσουν τὴν Κατι-νούλαν. Ἀλλὰ ἡ πρόσθετος ἔκεινη λοξούρουία τοὺς εἶγε φάγη πολλὴν ὥραν, καὶ ἡ Κατινούλα εἶχε προχωρήση. Καὶ ὡς νὰ φθά-σουν εἰς τὴν ἄλλην ἄκρην, ἀγκωνίζοντα δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τὸ πλήθος. τὸ κορίτσι ἐπροσπέρασε, γωρίς νὰ κατορθώσουν νά το ἴδουν κατάμουτρα

— Βλάκα ! ἔστι τὰ φταιᾶ ! εἶπεν ὁ Νιόνιος, καὶ ἔδωσε μιὰ τσιμπιὰ τοῦ Ἀλκιβιάδη.

— Γιὰ τὴ φεγγαροπρόσωπή σου, ἐγάσαμε ἐτοῦτο τὸ πλάσμα ! εἶπεν ὁ Ἀνδρέας, καὶ ἔδωκε μιὰ γροθιὰ στὴν πλάτη τοῦ Ἀλκι-βιάδη.

— Φόρονιμα, εἶπεν ὁ ὑπηρέτης ἔδω εἶνε δρόμος. Μὴν κάνετε ἔτσι καὶ δὲν ἐχάθηκε ὁ κόσμος ! Τὴν πέρνουμε ἀπὸ πίσω.

Καὶ ἐγύρισαν ἀμέσως διὰ νάκολουθήσουν τὴν Κατινούλαν.

"Ἐτρεξαν καὶ τὴν ἔφθασαν. Τότε ἀρχισαν νὰ περιπατοῦν σιγά, ἐν ὃ ἔκεινη ἐπροπορεύετο ὀλίγα θήματα, λυγίζουσα τὸ γαριτω-μένον της ἀνάστημα καὶ γαιρετῶσα δεξιὰ κ' ἀστερᾶ.

— Σουσουράδα μου !.. ἔλεγεν ὁ Ἀνδρέας "Αγ, ἔστι !..

— "Ωμορφη, πάντα ὡμορφη, ἔλεγεν ὁ Νιόνιος. Νά σας πῶ ὅμως, ἐμένα μάρεσει καλλίτερα ἡ ἀδερφή της ἡ Μαίρη, που πῆρε τὸ Γούρο τὸ γιατρό.

— Δὲν ἔξερεις τι λέει ! ἀντεἶπεν ὁ Ἀνδρέας. Καὶ ἀπὸ τὶς τρεῖς ἀδερφάδες, ἡ ὡμορφήτερη εἶνε ἡ Τούλα, που πῆρε τὸ Γιούλιο τὸν Κοτσανίτη.

~~~~~

‘Ο παιδαγωγός ἐπιφραδέγγη τὴν γνώμην μὲ ζωηρὸν κίνημα τῆς κεφαλῆς καὶ ἐπρόσθεσε :

— Νταροντανάρα ! Μάλιστα ἔκεινη μάλιστα ! ..

‘Αλλ’ ἄμα ἔψυχσεν εἰς τὴν ἀκτῇ τοῦ δρόμου ἡ Κατινούλα, καὶ ἐγύρισεν ἀπότομα, καὶ ἀστραψεν ἔξαφνα ἐμπρός των σὰν ἥλιος, καὶ τοὺς ἕρριψε μιὰ ματιὰ χαριτοβλέφαρη, ἡ γνῶμες ἐγύρισαν ἀνάποδα :

— Κατινούλα καὶ πάλι Κατινούλα !

*

‘Ο περίπατος ἔξηκολούθησε μὲ τὸν ἴδιον τρόπον. Μόλις ἔξάνοιγαν καμμιὰ εὔμορφη, ἐτσακίζοντο καὶ οἱ τρεῖς μὲ τὴν ἴδια προθυμία νά την πλησιάσουν καὶ νά την φέρουν φά τσα. Καὶ ἐπειδὴ τὴν ἥμέραν ἔκεινην ἡ συρροή τῶν ὥραιών ἦταν ἔξαιρετικῶς μεγάλη, ἡ εὐδαιμονία τῶν μικρῶν ὀνειροπόλων δὲν εἶγεν ὅρια.’ Αλλ’ ὅλιγον κατ’ ὅλιγον ἐμεγάλωνεν ὁ πόθος τῆς στιγμῆς, καὶ μὲ τὴν ἰδέαν τοῦ ἀνεκπληρώτου, τόσῳ ἀλγεινὴν διὰ τὸ πρῶτον ἀγουροξύπνημα τὸ ἄγριον τῆς σαρκός, ἀρχισε νὰ πιάνῃ τὰ παιδιά ἡ θεοτικά ἔκεινη μελαγχολία τῆς ἥλικίας των. Ὡταν δὲ καὶ ἡ ὥρα πού την ἔτρεφε, ‘Ο ἥλιος εἶγε βασιλεύσει ὁ ὄγκος τοῦ Σκοποῦ, ποῦ ἔλαμπε πρὸ ὅλιγου ἀκόμη μενεζεδένιος, ἔσθυνε σιγὰ-σιγὰ κ’ ἐμαύριζε· ὁ ἀσημένιος καθεέπτης τῆς θαλάσσης ἀρχισε νὰ θολώνῃ· τὸ δὲ χρυσάφι καὶ ἡ πορφύρα τοῦ ὅρίζοντος ἐνώθησαν ἔκει κάτω εἰς ἔνα χρῶμα ἀσθενικὸν καὶ κεύον. Εἰς δόλον τὸν περίπατον ἐγύρη ἡ σκιὰ τῆς ἐσπέρας, μέσχ εἰς τὴν ὅποιαν ἔλαμπαν, χωρὶς ζωὴν ἀκόμη, τὰ φῶτα, ποῦ ἀναπταν κατὰ μῆκος τῆς Στράτας Μαρίνας.

— ‘Αγ ! ἐστέναξεν ὁ Νιόνιος. ‘Ηθελα, μωρές παιδιά, νά μου ἔδιναν τὴν ἔκουσία νὰ διαλέξω μιὰ κοπέλα ἀπὸ τοῦτες, ὅποιαν ήθελα, καὶ νά την πάρω ἀπόψε εἰς τὸ σπίτι μου.

— Καὶ ποῖος δέν το ἥθελε αὐτό; εἴπε χαμογελῶν ὁ Ἀλκιβιάδης.

— ‘Αλήθεια, τί καλὰ ποῦ ἦταν πρῶτα ὁ κόσμος! εἴπεν ἡ μύτη τοῦ Ἀνδρέα, μὲ παράπονον Τότενες οἱ ἄνθρωποι ἔζουσανε σὰν τὰ σκυλιά. ‘Ολες ἡ γυναικειὲς ἦταν στὴ διάθεσι σου... ἔτσι, στὴ ρούγα.

— Καὶ πού το ξέρεις ἐσύ ; ἥσωτησεν ὁ παιδαγωγός.

— Μᾶς το εἶπαν εἰς τὸ σκολειό.

— Μπᾶ !; καὶ τέτοια πράμματα, γυιέ μου, σᾶς μαθαίνουν εἰς τὸ σκολειό;

— Καὶ χειρότερα ἀκόμα, εἴπεν ὁ Νιόνιος ‘Αλλὰ μᾶς τα λένε μὲ τρόπο.

— Αύτὸν ποῦ εἶπε τόρα ὁ Ἀνδρέας, πῶς σάς το εἶπαν;
— Νά, μᾶς εἶπαν πῶς «ὁ Χριστὸς ἐσύστησε τὸν νόμιμον γάμον.»
Δὲν ἥθέλαμε καὶ περισσότερο γιὰ νὰ καταλάθουμε.

— "Ετσι ἔ;

— 'Αμὴν τί; ἐσὺ πάλι ἐνόμισες πῶς μᾶς λένε εἰς τὸ σκολεῖο
θρωμόλογα;... Αὐτὰ τὰ λέμε μεταξύ μας τὰ παιδιά.

'Ο παιδαγωγὸς ἔμεινεν ὀλίγας στιγμὰς σιωπηλός. "Επειτα εἶπε:

— Κάνετε πολὺ ἀσχημα νὰ λέτε θρωμόλογα. "Οσω γιὰ κεῖνο
ποῦ εἶπε προτήτερα ὁ Ἀνδρέας, μάθετε πῶς μία γυναῖκα πέφτει
τοῦ καθενοῦ. 'Αδερφάδες δὲν ἔχετε, πλούσιοι εἰσασθε, σὲ λίγα
χρόνια θὰ παντρευτῆτε.. Νὰ ἡ κοπέλες! ἐδῶ εἶνε. Διαλέξετε
καὶ πάρετε

— Ζῆσε, μαῦρέ μου, νὰ φᾶς τριψύλλι! εἶπεν ὁ Ἀνδρέας.

— Καὶ τὸ μαγιάπριλο νὰ φᾶς σταφύλι, συνεπλήρωσεν ὁ Νιόνιος.
'Αμ ἔτσι τὸ ξέρω κ' ἔγω.. Τί μου λέες ἔκει; ! 'Εγὼ ἀπόψε
ζήθελα τὴν κοπέλα, ποῦ θὰ γυρίζω στὸ χρεβάτι σὰν τὸ Ψητό.

Καὶ ὁ παιδαγωγὸς ἐδέχθη πάλιν μιὰ τσιμπιὰ ἀπὸ τὸν ἔνα,
μιὰ γροθιὰν ἀπὸ τὸν ἄλλον.

— Φρόνιμα, σᾶς εἶπα! ἐφώναξεν ὁ Ἀλκιβιάδης. Ζιζάνια! 'Ο-
ρίστε ἔκει! Τὰ μουρέλια! Τὰ μυζιάρικα! ποὺ μας κάνουν τόρα
καὶ τοὺς μεγάλους.. 'Αμὴν τί νὰ ποῦμε μεῖς ποῦ εἴμαστε εἰκοσι-
πέντε χρονῶν;... "Ελα, ἐμπρός, μάρες! Σπίτι! 'Αργήσαμε καὶ
ὁ πατέρας σας θὰ φωνάζῃ.

Καὶ ἀδράξας τὰ παιδιά ἀπὸ τὰς γεῖρας, μὲ τὴν δύναμιν καὶ
τὴν ἐπιβολὴν ποῦ εὔρισκε ὅταν ζήθελε, τὰ ὠδήγησε κατ' εύθειαν
εἰς τὸ σπίτι. Καὶ δὲν εἶπαν πλέον λέξιν, ὡς τὴν ὥραν τοῦ δείπνου.
Καθένας ἐπροσπαθοῦσε μόνος του νὰ ξεκαθαρίσῃ τὰς ἐντυπώσεις
τοῦ περιπάτου, καὶ ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν γυναικείων ἐκείνων φαν-
τασμάτων, νὰ ξεγωρίσῃ τὸν σύντροφον τῶν νυκτεριῶν του
ὄντερων.

'Αθηναί, 15 Αύγουστου, 98.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ